Kom godt i gang med RiBAY

Risikostyring ved hjælp af RiBAY består af følgende seks trin:

- 1. Indtastning af systemvariable og budgettal
- 2. Indtastning af Køb og salg
- 3. Kalibrering af udgangspunktet for risikostyring
- 4. Indtastning af alternativ Køb og salg og simulering
- 5. Supplerende risikostyring med DLG instrumenter og simulering
- 6. Fortolkning af resultatet

Brugen af RiBAY er typisk en iterativ proces, hvor trin 4-6 gentages et antal gange for at kortlægge og forstå risiko.

Denne guide beskriver kort ovenstående trin og skal gøre det muligt hurtigt at komme i gang med at bruge RiBAY effektivt i ens risikostyring. Systemet er på hjemmesiden opdelt i seks faneblade

Eksempeldata

Som eksempel vil vi bruge en svineproduktion med søer, køb af smågrise og salg af slagtesvin. Oplysninger om ejendommen som forudsat i budgettet er som følger (alle ikke angivede værdier er 0):

<u>Systemvariable:</u> Handel med smågrise: køb Andel smågrise købt : 0.5 Sundhedsstatus: Middel Antal årssøer (stk.): 400 Producerede slagtesvin (stk): 21000 Salgspris marginal korn (kr./hkg): 150 Forventet samlet kornproduktion (hkg): 12500 Købspris marginal korn (kr./hkg): 210 Jordtype: Sand (JB 1-4)

Budgettal:

Budget salg slagtesvin (kg. sl. vægt) : 1722000 Budget salg raps (hkg) : 3000 Budget køb foderkorn (hkg): 28740 Budget køb tilskudsfoder (hkg): 9480 Budget køb fuldfoder (hkg) : 4200 Budget køb smågrise (antal) : 11000

Budget resultat før skat (kr.): 3000000 Kritisk resultat (kr.): 500000

Vi antager, at ejendommen som udgangspunkt sælger slagtesvin til beregnet og sælger raps og køber foderkorn, tilskudsfoder og fuldfoder til spotpriser.

Trin 1) Indtastning af systemvariable og budgettal

Fanebladet *Systemvariable og budgettal* er i udgangssituationen udfyldt med eksempel tal/data. Siden kunne fx se ud som følger

andmand								
onsulent								
Systemvariable og budgettal	Køb og salg	Risikostyring	Simulering	Notater	Hent/Gem			
Systemvariable								
/ælg værdier for <u>systemvariable</u>	e nedenfor.							
Variabel	Værdi		Va	riabel		Værdi	i	
landel med smågrise	select 💂	Sal	gspris margina	l korn (kr.	/hkg)	150		
Andel smågrise købt (decimaltal)	0.5	For	ventet samlet l	kornprodu	uktion (hkg)	12500		
Sundhedsstatus	select 👻	Køl	ospris margina	l korn (kr.	/hkg)	210		
Antal årssøer (stk)	400	Jor	dtype		[	select	-	
Producerede slagtesvin (stk)	21000							
Hjælp								
Budgettal								
Budgetpost	Budgett	tal						
Budget salg slagtesvin (kg. sl. va	ægt) 1701000							
Budget salg smågrise (antal)	0							
Budget salg korn (hkg)	400							
Budget salg raps (hkg)	3000							
Budget køb foderkorn (hkg)	28740							
Budget køb tilskudsfoder (hkg)	9480							
Budget køb fuldfoder (hkg)	4200							
	11000							
Budget køb smågrise (antal)	11000							
Budget køb smågrise (antal)	11000							
Budget køb smågrise (antal) Budget resultat før skat (kr.)	1500000							

Det er vigtigt, at man retter disse data til egne data før der foretages en analyse. Vi vil i det følgende bruge data fra eksemplet. Det vil sige, at man skal udfylde de relevante felter for *Systemvariable* og *Budgettal*.

Nedenfor vises siden Systemvariable og budgettal, hvor data fra eksemplet er indtastet:

Kom godt i gang med RiBAY guide

ALM & SR 22-03-2013

Indtast navne				
Landmand Lars Landmand				
Konsulent Kim Konsulent				
Systemyariable og budgettal	Køb og salg Risiko	styring Simulering Notater Hent/G	em	
Systemvariable				
Vælg værdier for <u>systemvariable</u>	e nedenfor.			
Variabel	Værdi	Variabel	Værdi	
Handel med smågrise	Køb 💌	Salgspris marginal korn (kr./hkg)	150	
Andel smågrise købt (decimata	al) 0.5	Forventet samlet kornproduktion (hl	(g) 12500	
Sundhedsstatus	Middel 💌	Købspris marginal korn (kr./hkg)	210	
Antal årssøer (stk)	400	Jordtype	Sand (JB1-4)	
Producerede slagtesvin (stk)	21000			
Hjælp				
Budgettal				
Indtast budgettal nedenfor.				
Budgetpost	Budgettal			
Budget salg slagtesvin (kg. sl.	/ægt) 1722000			
Budget salg smågrise (antal)	0			
Budget salg korn (hkg)	0			
Budget salg raps (hkg)	3000			
Budget køb foderkorn (hkg)	28740			
Budget køb tilskudsfoder (hkg)	9480			
Budget køb fuldfoder (hkg)	4200			
Budget køb smågrise (antal)	11000			
Budget resultat før skat (kr.)	3000000			
Kritisk resultat (kr.)	100000			

Næste trin i processen er, at man indtaster den faktiske risikostyring, som de indtastede budgettal bygger på. Dette sker for at fastlægge udgangspunktet for at foretage risikostyring (det betegnes som kalibrering af modellen).

Trin 2) Indtastning af Køb og salg

Man skal indtaste strategien for Køb og salg, som antaget i budgettet.

ndmand Lars Landma	and				
onsulent Kim Konsule	nt				
Systemvariable og bu	dgettal Køb	og salg Risiko	stvring Sim	ulering Notater	Hent/Gem
(øb og salg	5	3 3	- - - - - - - - - - -	3	
teb og salg					
ndtast strategi for <i>køb</i>	og salg som	forudsat i budget	tet. Gå herefte	er til <i>Risikostyrin</i>	g for at indtaste risikostyringsinstrumenter og
alibrere modellen.					
Produkt	Fa	ktisk	Alt	ternativ	
TTOULKE	Spot	Fast	Spot	Fast	
Salg af korn					
Januar	0.25	0	0.25	0	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0.25	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0.25	0	være 1
November	0.25	0	0.25	0	
Salg af raps					Summen af de to andele i
August	1	0	1	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
					være 1
Køb af foderkorn					
Januar	0.25	0	0.25	0	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0.25	0	n.n.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0.25	0	væle i
November	0.25	0	0.25	0	
Køb af tilskudsfoder					
Januar	0.25	0	0.25	0	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0.25	0	n.n.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0.25	0	være i
November	0.25	0	0.25	0	
Køb af fuldfoder					
Januar	0.25	0	0.25	0	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0.25	0	n.n.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0.25	0	være i
November	0.25	0	0.25	0	
	Pulje	Beregnet	Pulje	Beregnet	Summen af de to andele i
Handel med smågrise	0	1	0	1	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal

under Simulering.

Trin 3) Kalibrering af udgangspunktet for risikostyring

I første omgang skal man som nævnt overfor lave en kalibrering. Det gøres ved at indtaste den i budgettet forudsatte risikostyring **både** i kolonnen Faktisk **og** kolonnen Alternativ som vist i skemaet nedenfor.

Indtast navne			
andmand Lars Landmand			
Konsulent Kim Konsulent			
Systemvariable og budgettal Kø	b og salg Risi	kostyring Si	mulering Notater Hent/Gem
Risikostyring			
Vælg instrument svarende til imple	mentering af risi	kostvringstiltad	g. Bemærk at der er mulighed for at sammenligne to forskellige
scenarier.	a sine		g
Instrument (indtast andele)	Faktisk	Alternativ	,
Sec Max Opti (dækning af			
kornsalg)			
- Januar	0	0	Summen af de fire andele i
- Marts	0	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ må
- Maj	0	0	maksimalt være 1
- November	0	0	]
Sec Max Opti (dækning af			
rapssalg)			
- August	0	0	Tallet må maksimalt være 1
Conf Max Opti (dækning af			
komkøb)			
- Januar	0	0	Summen af de fire andele i
- Marts	0	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ må
- Maj	0	0	maksimalt være 1
- November	0	0	
Conf Max Opti (dækning af			
sojakøb)			
- Januar	0	0	Summen af de fire andele i
- Marts	0	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ må
- Maj	0	0	maksimalt være 1
- November	0	0	
Hjælp		1	-
Forud for første simulering skal mo indtaste de i budgettet forudsatte FAKTISK og i de to kolonner unde kalibreres skal ALTERNATIV og kalibreres en gang og kun en gang og samt for derefter afprøve de to a	odellen <i>kalibrere</i> andele (decima er <i>ALTERNATIV</i> <i>FAKTISK</i> have Modellen blive Iternativer under	es til de i budg altal) af de påg ⁄ samt under fa samme værd er nu kalibreret, siden <i>Simulen</i>	ettet forudsatte køb og salg samt risikostyring. Dette gøres ved a gældende risikostyringsinstrumenter, både i de to kolonner unde anen <i>Køb og salg</i> . Herefter trykkes på <i>Kalibrer</i> -knappen. Inden de lier. Det gælder både <i>Risikostrying</i> samt <i>Køb og salg</i> . Herefte , og herefter kan man indtaste alternative instrumenter og/eller Køt ing.
Kalibrer			
Udfyld skema med tal fra budge	t inden der kal	libreres. Kalik	orer kun en gang.
Når værdierne for systemvariable o	g budgettal er in	dtastet, skal d	er kun kaliberes en gang.
Økonomisk resultat			
Okonomiak southet (solar southet)	Eolai-IN 44702	017 builliot	rastillan of includes the 1820002 C
wkonomisk resultat (under scenari)	е гакцяк) 11/9(	on nvilket svar	er til en alvigelse fra budget på - 1820983.2
Økonomisk resultat (under scenario	e Alternativ) 117	901/ hvilket sv	arer til en afvigelse fra budget på -1820983.2 .
Hizelp			

Efter indtastning af samme data i kolonne Faktisk og kolonne Alternativ trykkes på **Kalibrer**. Resultatet efter kalibreringen er udført er vist nedenfor:

Indtast navne			
andmand Lars Landmand			
Konsulent Kim Konsulent			
Systemvariable og budgettal Køb	og salg Risil	kostyring Sin	nulering Notater Hent/Gem
Risikostvring			
Vælg instrument svarende til implen	nentering af risil	kostyringstiltag	. Bemærk at der er mulighed for at sammenligne to forskellige
scenarier.	E-Loss	A 14	
Instrument (Indtast andele)	Faktisk	Alternativ	
kornsala)			
- Januar	0	0	Summen af de fire andele i
- Marts	0	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ må
- Mai	0	0	maksimalt være 1
- November	0	0	
Sec Max Opti (dækning af	<u> </u>	15	
rapssalg)			
- August	0	0	Tallet må maksimalt være 1
Conf Max Opti (dækning af		-	
kornkøb)			
- Januar	0	0	Summen af de fire andele i
- Marts	0	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ må
- Maj	0	0	maksimalt være 1
- November	0	0	
Conf Max Opti (dækning af			
sojakøb)			
- Januar	0	0	Summen af de fire andele i
- Marts	0	0	maksimalt være 1
- Iviaj	0	0	
- November	0	0	
Hjæip			
Forud for første simulering skal mo indtaste de i budgettet forudsatte	dellen <mark>kalibrere</mark> andele (decima	s til de i budge Ital) af de påg	ttet forudsatte køb og salg samt risikostyring. Dette gøres ved at ældende risikostyringsinstrumenter, både i de to kolonner under
FAKTISK og i de to kolonner under	ALTERNATIV	samt under far	nen <i>Køb og salg.</i> Herefter trykkes på <i>Kalibrer</i> -knappen. Inden der
kalibreres skal ALTERNATIV og I	FAKTISK have	samme værdi	er. Det gælder både <i>Risikostrying</i> samt <i>Køb og salg.</i> Herefter
kalibreres en gang og kun en gang.	Modellen bliver	r nu kalibreret,	og herefter kan man indtaste alternative instrumenter og/eller Køb
og samt for derefter afprøve de to alt	ernativer under	siden Simulerir	19.
Kalibrer			
Udfyld skema med tal fra budget	inden der kal	ibreres. Kalib	rer kun en gang.
Når værdierne for systemvariable og	budgettal er ind	dtastet, skal <mark>d</mark> e	r kun kaliberes en gang.
Økonomisk resultat			
Økonomisk resultat (under scenarie	Faktisk) 30000	000 hvilket svare	er til en afvigelse fra budget på 0.0 .
Økonomisk resultat (under scenarie	Alternativ) 3000	0000 hvilket sva	arer til en afvigelse fra budget på 0.0 .
Hjælp			

Bemærk *afvigelse fra budget på 0.0*. En afvigelse på 0 viser, at modellen er blevet kalibreret. Kalibreringen skal kun laves en gang med mindre, der ændres i *Systemvariable, Budgettal, Køb og salg* eller *Faktisk risikostyring*.

Efter endt kalibrering kan man indtaste en alternativ risikostyring for at sammenligne de økonomiske resultater under to forskellige former for risikostyring.

Trin 4) Indtastning af alternativ Køb og salg og simulering

Næste trin er at indtaste alternativ strategi for køb og salg. Indtast navne

		Disting	atoria di Oirra	In the Notestan	Used/Orea
Systemvariable og bud	igettal Køb	og saig Risiko	styring Simu	liering Notater	Hent/Gem
løb og salg					
ndtast strategi for <i>køb</i>	oa sala som	forudsat i budget	tet. Gå herefte	r til <i>Risikostvrin</i> e	g for at indtaste risikostvringsinstrumenter og
alibrere modellen.	-3 3	5			,
Desided	Fa	ktisk	Alte	ernativ	
Produkt	Spot	Fast	Spot	Fast	
alg af korn					
Januar	0.25	0	0.25	0	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0.25	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0.25	0	være 1
November	0.25	0	0.25	0	
alg af raps					Summen af de to andele i
August	1	0	1	0	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
					være 1
løb af foderkorn		r			7
Januar	0.25	0	0	0.25	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0	0.25	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0	0.25	være 1
November	0.25	0	0	0.25	
løb af tilskudsfoder					
Januar	0.25	0	0	0.25	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0	0.25	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0	0.25	være 1
November	0.25	0	0	0.25	
øb af fuldfoder					
Januar	0.25	0	0	0.25	Summen af de otte andele i
Marts	0.25	0	0	0.25	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
Maj	0.25	0	0	0.25	være 1
November	0.25	0	0	0.25	
	Pulje	Beregnet	Pulje	Beregnet	Summen af de to andele i
landel med smågrise	0	1	0	1	h.h.v. Faktisk og Alternativ skal
					være 1

Kom godt i gang med RiBAY guide ALM & SR 22-03-2013

Efter indtastning af alternative køb og salg strategi kan man simulere økonomisk resultat. Simulering af økonomisk resultat:

I grafen overfor vises et boxplot. Den fyldte firkant viser medianen, den lodrette streg i boksen viser middelværdien af de simulerede værdier, Den nedre og øvre ende af boksen viser hhv. den nedre og øvre kvartil. Det vil sige, at boksen indeholder de midterste 50% af værdierne. Afstanden mellen den nedre og øvre kvartil er den mellem-kvartile afstand (IQR). De yderste lodrette streger angiver hhv. nedre kvartil - 1.5*IQR og øvre kvartil + 1.5*IQR.

Trin 5) Supplerende risikostyring med DLG instrumenter og simulering

Hvis man har fastpriskontrakter, kan man foretage supplerende risikostyring ved hjælp af DLG instrumenter (her har man valgt det maksimalt mulige niveau af risikostyring for kornkøb):

Indtast navne			
andmand Lars Landmand	T		
Konsulant Kim Konsulant			
Systemvariable og budgettal	Køb og salg R	isikostvring Si	mulering Notater Hent/Gem
Risikostvring			
, and a set of the set			
Vælg instrument svarende til imp	plementering af r	isikostyringstilta	g. Bemærk at der er mulighed for at sammenligne to forskellige
scenarier.		-	
Instrument (indtast andele	) Faktisk	Alternativ	1
Sec Max Opti (dækning af			
Kornsaig)		-	
- Januar	0	0	Summen al de lire andele i
- Marts	0	0	
- Maj	0	0	
- November	0	0	
Sec Max Opti (dækning af			
rapssaig)	-	1 (-	
- August	0	0	lallet må maksimalt være 1
Conf Max Opti (dækning af			<u> </u>
kornkøb)		1 10 00	
- Januar	0	0.25	Summen at de fire andele i
- Marts	0	0.25	maksimalt varie 1
- Maj	0	0.25	
- November	0	0.25	
Cont Max Opti (dækning af			
sojakøb)	6	1	
- Januar	0	0	Summen af de fire andele i
- Marts	0	0	maksimalt være 1
- Maj	0	0	
- November	0	0	
Hjælp			
Forud for første simulering skal indtaste de i budgettet forudsat FAKT/SK og i de to kolonner ur kalibreres skal ALTERNAT/V o kalibreres en gang og kun en ga og samt for derefter afprøve de to	modellen <i>kalibre</i> ite andele (decin ider <i>ALTERNAT</i> og <i>FAKTISK</i> ha ang. Modellen bli o alternativer und	eres til de i budg maltal) af de på 7V samt under f ive samme værd iver nu kalibreret ler siden Simuler	jettet forudsatte køb og salg samt risikostyring. Dette gøres ved at gældende risikostyringsinstrumenter, både i de to kolonner under anen Køb og salg. Herefter trykkes på Kalibrer-knappen. Inden der dier. Det gælder både <i>Risikostrying</i> samt Køb og salg. Herefter , og herefter kan man indtaste alternative instrumenter og/eller Køb <i>ring</i> .
Kalibrer			
Udfyld skema med tal fra bud	get inden der k	alibreres. Kali	brer kun en gang.
Når værdierne for systemvariable	e og budgettal er	indtastet, skal o	ler kun kaliberes en gang.
Økonomisk resultat			
Økonomisk resultat (under scen	arie Faktisk) 300	)0000 hvilket sva	rer til en afvigelse fra budget på 0.0 .
Økonomisk resultat (under scen	arie Alternativ) 2 ⁱ	682367 hvilket s	varer til en afvigelse fra budget på -317633.0 .
Hiælo			

Kom godt i gang med RiBAY guide

ALM & SR 22-03-2013

Ovenfor ses den alternative risikostyring indtastet i kolonnen Alternativ. Bemærk værdierne for økonomisk resultat ved de to forskellige scenarier.

Næste trin i risikostyringen er at bestemme en sandsynlighedsfordeling for økonomisk resultat for de to forskellige former for risikostyring (dvs. Kombinationen af alternativ køb og salg samt DLG instrumenter). Dette gøres under fanebladet *Simulering* ved at trykke på knappen *Simulering*.

Indtast	navne		
Landmand	Lars Landmand		
Konsulent	Kim Konsulent		
Systemva	riable og budgettal Køb og salg Risikostyring	Simulering Notater	Hent/Gem
Simule	ring af økonomisk resultat		
Ved brug a indtastede	af Monte Carlo simulering i den underliggende model e og det alternative scenarie.	er det muligt at bestem	ime frekvensfordelinger for økonomisk resultat unde
Faktisk		Alternativ	
Simulerin			
Hvis du ku	n ser <mark>røde kasser</mark> , skal du bruge en nyere browser.		
Resultatet	vises i figuren oven for efter tryk på Simulering knap	ppen. Figuren vil vise	en frekvensfordeling over økonomisk resultat. For
og største	værdi i 50 intervaller og tælle antallet af værdier i hv	vert interval. Opdelinge	pestemmes ved at opdele spændet mellem den mil en i intervaller tager udgangspunkt i den kritiske vær
intervaller fiernes	under den kritiske værdi er røde. Der genereres 1	10000 værdier ved hv	ver simulering hvor de 100 største og laveste væ
ljernes.			
<u>Hjælp</u>			
Man kan v	æiges mellem forskellige illustrationer af data nedenfo	or.	
	afs		

Kom godt i gang med RiBAY guide

ALM & SR 22-03-2013

Efter tryk på *Simulering* bliver resultatet af simuleringen vist som en sandsynlighedsfordeling som illustreret nedenfor.

Grafen til venstre viser resultatet af simuleringen under *Faktisk*-scenariet (risikostyringen i udgangspunktet) og grafen til højre resultatet af simuleringen under *Alternativ*-scenariet. Forskelle i graferne kommer fra forskelle i Køb og salg samt risikostyringen. Grafen viser et sandsynlighedsfordeling, hvor hver bjælke repræsenterer et interval af værdier for Økonomisk resultat. Længden af en bjælke angiver antallet af gange Økonomisk resultat falder i det angivne interval. For eksempel falder Forventet resultat 185 gange i intervallet 100000 -330000 under *Faktisk*-scenariet og 171 gange i intervallet under *Alternativ*-scenariet.

Resultatet af simuleringen kan vises på forskellige måder ved at vælge mellem mulighederne i rullemenuen nederst på siden.

Nedenfor vises resultatet i to box-plots.

Man kan vælges mellem forskellige illustrationer af data nedenfor.

I grafen overfor vises et boxplot. Den fyldte firkant viser medianen, den lodrette streg i boksen viser middelværdien af de simulerede værdier, Den nedre og øvre ende af boksen viser hhv. den nedre og øvre kvartil. Det vil sige, at boksen indeholder de midterste 50% af værdierne. Afstanden mellen den nedre og øvre kvartil er den mellem-kvartile afstand (IQR). De yderste lodrette streger angiver hhv. nedre kvartil - 1.5*IQR og øvre kvartil + 1.5*IQR.

Forskellige grafer viser resultatet på forskellige måder. Det kan være en fordel at kigge på forskellige grafer, da det kan give en bedre forståelse for risikoen end ved blot at fokusere på en enkelt graf.

Trin 6) Fortolkning af resultatet

Ovenfor er vist et histogram og et box-plot for de simulerede resultater.

Nedenfor vises en tredje type graf, som ved hjælp af farver viser sandsynlighederne for et simuleret Forventet resultat under Kritisk værdi (rød), over Kritisk værdi og under Budget resultat (gul) samt over Budget resultat (grøn). I begge ender er der fjernet 5 % af udfaldene (grå).

Grafen overfor antyder, at sandsynligheden for at få et økonomisk resultat over det angivede Budget resultat er højere for det Faktiske scenarie end det Alternative scenarie. Denne figur viser ikke, at spredningen samtidigt er faldet. Her kan man for eksempel kigge på box-plottet eller tabellen nedenfor.

Scenarie	Middelværdi	STD	P(FR >= BR)	P(FR < BR)	P(FR >= KR)	P(FR < KR)
Faktisk	2902983	2092671	0.47	0.53	0.91	0.09
Alternativ	2758530	1998177	0.44	0.56	0.91	0.09
	5%-fraktil	25%-fraktil	50%-fraktil	75%-fraktil	95%-fraktil	IQR
Faktisk	-580867	1485304	2861974	4279316	6480256	2794012
Alternativ	-561542	1391728	2688780	4093775	6212693	2702047

IQR er interquartile range kaldet interkvartilbredden. Dvs., forskellen mellem øvre og nedre kvartil.

Kommentarer

Under fanebladet *Notater* er der mulighed for at skrive kommentarer, som kan gemmes sammen med de indtastede data og simulerede resultater i en fil.

Indtast i	navne							
Landmand	Lars Landmand							
Konsulent	Kim Konsulent							
Systemva	riable og budgettal	Køb og salg	Risikostyring	Simulering	Notater	Hent/Gem		
Notater	r							
Indtast not	ater i forbindelse me	d analysen ned	enfor.					
Her kan	man skrive komme	ntarer til d	en udførte an	alyse				
L								·

Hent og Gem

Under det sidste faneblad *Hent/Gem* er der mulighed for at gemme og hente data fra en fil på for eksempel lokal disk. Data bliver ikke gemt centralt. Derimod vil data blive gemt på et medie valgt af brugeren. Det kan for eksempel være på landmandens lokale harddisk eller et USB-drev.

Indtast navne

Landmand	Lars Landmand						
Konsulent	Kim Konsulent						
Systemva	riable og budgettal Køb og salg Risikostyring Simulering Notater Hent/Gem						
Brug knapp	Brug knapperne nedenfor til henholdsvis at gemme og hente data fra fil.						
Gem	Gem						
Vælg først hvilken fil, der skal hentes, og tryk herefter på knappen til højre for at indlæse filen.							
	Browse_ Submit						

Afslutning

Denne *Kom Godt i Gang* guide viser, hvorledes man kan benytte RiBAY til at få en bedre indsigt i risikostyringen af dækningsbidraget i svineproduktionen. Den bedre indsigt opnås ved at simulere forskellige niveauer af risikostyring.

Kom godt i gang med RiBAY guide ALM & SR 22-03-2013

Guiden er kun tænkt som en førstehjælp til at komme i gang med RiBAY. For yderligere information og forklaringer er det nødvendigt at konsultere RiBAY manualen.